

2014. évi Szent Borbála-napi jubileumi országos központi ünnepség
Magyar Földtani és Geofizikai Intézet II. emeleti Díszterme
(1143 Budapest, Stefánia út 14.), 2014. december 4.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Tisztelt Bányászok és Kohászok!

Kedves Vendégek!

Nagy tisztelettel köszöntöm a Szent Borbála Napja alkalmából rendezett jubileumi országos központi ünnepségen megjelenteket! Szeretném kifejezni abbéli örömeimet, hogy elfogadhattam megtisztelő meghívásukat, és egyúttal módomban áll átnyújtani az ünnepség keretében a szakma kiválóságainak járó miniszteri elismeréseket.

1989. december 4-ét írtunk, amikor újra ünnepi keretek között feleleveníthettük a bányászok és kohászok védőszentjének, Szent Borbála tiszteletének hagyományát. A 25 évvel ezelőtti történelmi és politikai változások számos területen hoztak megújulást a társadalom számára. Előtérbe kerültek, kerülhettek a '89 előtti korszak kultúrpolitikájával szemben azok a társadalmi tevékenységek, amelyek valós értékekhez és emberi érzelmekhez kötődnek. Ennek egyik szép példája a kulturális örökségek védelme és megőrzése érdekében kinyilvánított hagyományápolás.

Engedjék meg nekem, hogy ezért külön méltassam mindazon szervezeti és egyéni tevékenységeket, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a kohász- és bányásztársadalom vallásos életéhez kötődő Szent Borbála-kultusz megmaradhatott a magyar társadalom eleven értékei között. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a bányászathoz kötődő munka kockázatokkal jár, amelynek során a biztonsági intézkedések betartása alapkritérium. Ezért különösen erős a szakma művelői közötti szolidaritás és összetartozás, az egymás irányába tanúsított megbecsülés és odafigyelés.

Ez az emberi hozzáállás, ami erkölcsi példával jár a jelen kor generációi előtt. Ami az egyre személytelenebbé váló információs társadalom tagjainak tanítóleckét nyújt lelkeségről és az erkölcsi alapon nyugvó szakmagyakorlásról.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ez az év sem múlt el tétlenül. A kormányzat ebben az évben is haladt azon a kijelölt úton, amit a Nemzeti Energiastratégiában megfogalmaztunk.

Az elmúlt év egyik legfontosabb eredményének tekinthető, hogy teljesült a szakmakultúra megőrzését szolgáló kormányzati ígéret. A két évszázados múlttal bíró magyar szénbányászat újraindítása megkezdődött. A vājárképzés jogi feltételeit megteremtettük, a szakma- és vizsgakövetelmények, továbbá a központi program összeállt, a tananyag korszerűsítése és a szakmai képzés akkreditációja megtörtént, az oktatói gárda a szaktudás átadására felkészült. A 2014/15-ös tanévben elkezdődött a vājárképzés az ország három pontján: Komlón, Lőrinciben és Bátorterenyén. Az iskolapadban szerzett tudást természetesen a terepen lesz szükséges hasznosítani. Biztosíthatom Önöket, hogy a képesített vājárok minden szükséges szakismeret birtokában lesznek ahhoz, hogy a bányászati szakterületen munkát vállalhassanak.

A hazai ásványanyagok kitermelése szempontjából a képzett hazai munkaerő megléte alapvető fontosságú. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy az egyes nyersanyagok kitermelését elsősorban a hazai beruházások és az erőművek igénye határozza meg. A kormányzat ezért támogatja mindazokat az igényekre alapozott beruházásokat, amelyekkel a klíma- és környezetvédelmi feltételeknek megfelelően, továbbá gazdaságosan lehet megvalósítani a nyersanyagok kitermelését.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A felelős ásványvagyon-gazdálkodás érdekében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium több bányászati koncessziós pályázatot hirdetett a kutatás és kitermelés élénkítésére.

Idén – a 2013 augusztusában megjelent koncessziós pályázatok eredményeként – a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. és annak leányvállalata, továbbá a Vermilion Exploration B.V. kötött szerződést a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal. A koncessziók értelmében a szénhidrogén-kutatás, -feltárás és -kitermelés Battonya-Pusztaföldvár déli és a Szegedi-medence nyugati területén 20 éves időtartamban folyhat, míg a geotermikus energia vonatkozásában ugyanezen tevékenységekre Jászberény területén 35 éves időtartamban nyílik lehetőség.

Szintén eredmény, hogy már a 2014 júniusában meghirdetett területekre kiírt koncessziók is rendelkeznek miniszteri döntéssel. Ebes, Nádudvar, Nagylengyelnyugat, Újléta, Okány-kelet és Battonya esetében jelenleg is zajlanak az egyeztetések a nyertes pályázókkal a koncessziós szerződések megkötéséről.

A kormányzati törekvés tehát nem változott. A szénhidrogének és a geotermikus energia fokozottabb hasznosítására további koncessziós pályázatok kiírása tervezett, amelyek mellett vizsgáljuk szénbányászati koncessziós pályázat meghirdetésének feltételeit is.

Bízunk benne, hogy az eddigi és a közeljövőben meghirdetendő koncessziók hozzájárulnak a nemzetgazdaság erősödéséhez. Ösztönzően hatnak majd a vállalkozásokra, azok munkahelymegőrző és -teremtő üzleti stratégiájára.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A szeptember 1-jei Országos Bányásznapra már említést tettem róla, hogy Magyarország egyetlen mélyművelésű szénbányája, a Márkushegyi bánya, ez év végéig működhet. A bánya dolgozói viszont nem maradnak állás nélkül. A Vértesi Erőmű ZRt. támogatást biztosít részükre munkavállalói átképzési programban történő részvételhez és újbóli elhelyezkedésük érdekében.

A bányá működése során keletkező veszteségek, valamint a bezárással összefüggésben jelentkező társadalmi és regionális problémák enyhítéséről is gondoskodni fog a társaság. Erre fedezetül szolgál az Európai Unió tanácsi határozata alapján részükre biztosított összesen 42,3 milliárd forintnyi támogatási összeg.

Szeretnék beszámolni Önöknek egy másik, sokak számára jelentős változással járó eseményről is. A mai nap aktualitása, hogy alig pár óra múlva kerül sor a Pannon Hőerőmű Zrt. vasasi külszíni szénbányájának ünnepélyes keretek között történő megnyitására. Több évtized után, még ha megváltozott kitermelési célmennyiséggel is, de ismét folyhat külszíni fejtés. Ez a térségben élőknek a munkahelyteremtés mellett, elsősorban megfizethető árú tüzelőanyagot biztosít majd.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A megkezdett jogalkotói tevékenységet folytatjuk. Az Országgyűlés most tárgyalta a bányászatról, továbbá a termőföld védelméről szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. Ennek kapcsán az alábbi változásokra szeretném felhívni szíves figyelmüket. A szabályozással megakadályozható a jogosulatlan bányászati tevékenység és az állam tulajdonába tartozó vagyon jogtalan igénybevétele, hasznoszerzés céljából történő felhasználása. Emellett a bányafelügyelet engedélyezési hatáskörébe kerülnek az ásványvagyon-gazdálkodási célokat szolgáló, termelést serkentő szénhidrogén bányászati technológiai műveletek, így különösen a rétegrepszítés, rétegsavazás, víz- és gázbesajtolás, rétegenergia pótlás engedélyezése. A környezetvédelmi hatóságok a felszín alatti vizek megóvásával kapcsolatos feladatainak érvényesítését, a rétegserkentő technológiai műveleteket tartalmazó műszaki üzemi tervek bányahatósági jóváhagyására induló eljárásokban tudják szakhatóságként érvényesíteni.

A jogalkotói tevékenységgel érvényesül az a kormányzati célkitűzés, hogy a hazai bányászatban tevékenykedő vállalkozások számára kedvezőbb környezet jöjjön létre, amely ösztönözően hathat a hazai ásványi nyersanyagvagyon hatékonyabb kitermelésére és ezen keresztül az ország energiafüggőségének csökkentésére.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A mai ünnep a nagy múltú bányász- és kohásztársadalom hagyományaira irányítja figyelmünket. Ennek margóján engedjék meg nekem, hogy felidézzem az idei év egy másik fontos eseményét is, amely a magyarok kultúrájának gazdagságát is hivatott alátámasztani. 2014-ben kibővült az UNESCO Szellemi Kulturális Örökségének magyar listája a bányászati felsőfokú akadémiai képzés 18. században gyökerező „Selmeci diákhagyományával”. Az egykori hallgatók szokásai (az egyenruha viselése, a diáknóták éneklése, ceremóniák és a rendszeres jelleggel rendezett események) és a diákok szellemisége napjainkban is egy életre szólóan meghatározza és erősíti a szakmához és a képző intézményhez kötődést.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Bányászmúltunk és egyúttal az európai bányászat közös szellemi kincsének részét képező Szent Borbála-ünnep erkölcsi útravalót nyújt számunkra.

Bízom benne, hogy a segítő szándék női erényét jelképező Borbála évről-évre növekvő tisztelete is hozzájárul szakmai hivatástudatuk megőrzéséhez.

Hiszem, hogy az iparág munkavállalóinak elkötelezett erőfeszítései hozzásegítenek bennünket egy erős és sikeres Magyarországhoz.

A védőszent 1989-ben, több évtizedes kihagyás után felelevenített kultusza 25. jubileumi megünneplése alkalmából kívánok Önöknek erős hitet és megbecsülést további munkájukhoz.

Jó szerencsét!